گفتگو با ریچارد ماتویان، مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان پسته آمریکا

بیمه باغ‌های پسته در آمریکا

سحر نخعی
مسئول روابط بین‌الملل انجمن پسته ایران

آقای ماتویان! لطفاً در مورد انواع بیمه‌هایی که در دسترس تولیدکنندگان پسته در کالیفرنیا وجود دارد توضیح دهید؟

در آمریکا ده‌ها سال است که امکان بیمه‌کردن تعداد زیادی از محصولات کشاورزی وجود دارد، اما بیمه پسته از سال ۲۰۱۲ شروع شد. پسته یکی از آخرین محصولاتی بود که برای جبران خسارت‌های ناشی از بلایای طبیعی بیمه به آن تعلق گرفت. وقتی محصول خسارت ببیند، بیمه‌گذار میزان محصول خسارت‌دیده (میزان دقیق محصول به تن) را پوشش می‌دهد و معادل آن به کشاورز غرامت می‌پردازد. میزان تولید هر باغدار تعیین‌کننده مقدار ضمانت بیمه است. کشاورز باید محصولش را حداقل برای دوره‌ای ۲ ساله بیمه کند (به علت خاصیت سال‌آوری پسته). بیشتر تولیدکنندگان پسته هر سال محصول خود را بیمه می‌کنند.

بیمه تحت شرایط زیر جبران خسارت می‌کند:

- نامساعدی شدید آب و هوایی؛ (سرمازدگی، یخ زدگی، بارندگی شدید نزدیک یا در طول فصل برداشت، گرمازدگی)
- بروز اشکالات جدی در سیستم آبیاری؛ البته تنها به این شرط که بخشی که باعث خسارت شده قبلاً بیمه شده باشد، مثل پمپ آبیاری معیوب.
- آفات و بیماری‌های گیاهی؛ این مورد مستلزم آن است که کشاورز هیچ کوتاهی در کنترل آفات برای محصولش نکرده نباشد، اگر کشاورز همه اقدامات لازم و ضروری را برای محافظت از محصولش نکرده‌باشد بیمه خسارتش را پوشش نمی‌دهد.
- فوران آتشفشانی؛ زمین‌لرزه، آتش‌سوزی یا حمله حیوانات وحشی.

معیارهای اساسی برای درخواست بیمه محصول پسته چیست؟

۱- حداقل ٤ سال از به بار نشستن اقتصادی درخت گذشته‌باشد؛ درخت پسته معمولاً ٦ سال بعد از کاشت به بار می‌نشیند، بنابراین برای اینکه درخت پسته تحت پوشش بیمه درآید باید حداقل ۱۰ ساله باشد.

۲- تولیدکننده باید اسناد دقیق میزان تولید سالانه محصولش را به بیمه‌گذار ارائه دهد (این سوابق را می‌توان از طریق ضباطان پسته تهیه کرد).

سطح پوشش بیمه چگونه انتخاب می‌شود؟

بستگی به نوع سال محصولی دارد؛ در یک سال پرمحصول طبیعتاً انتظار می‌رود سطح تولید بالا برود. در سال‌های ناآور هم که میزان تولید اُفت می‌کند. تولیدکنندگان می‌توانند سطح پوششی بین ۵۰ تا ۷۵ درصد از عملکرد واقعیِ تولید خود را انتخاب کنند.

نحوه اخذ بیمه چگونه است؟

باغدار بیمه محصولش را از یک بیمه‌گذار مورد تأیید وزارت کشاورزی آمریکا خریداری می‌کند. پرداخت‌ها براساس میانگین عملکرد باغات و سطح پوشش انتخابی کشاورز صورت می‌گیرد. یک سری اصول اساسی در این مورد وجود دارد؛ اول اینکه باغدار باید مشخص کند میانگین عملکرد باغاتش چقدر است؛ اگر مثلاً ۲ تن در هکتار باشد، باغدار باید سطح پوششی (۵۰، ٦۵، ۷۰ یا ۷۵ درصد) انتخاب کند که بتواند آن را با نرخ حق بیمه تطبیق دهد. اگر میزان تولید باغدار پایین‌تر از سطح پوشش انتخابی او بیاید، به همان مقدار غرامت به کشاورز پرداخت می‌شود.

فرض کنید میانگین عملکرد یک باغدار به طور معمول ۳ تن در هکتار است و وی سطح پوشش ٦۵ درصدی انتخاب کرده است (که حدوداً می‌شود ۲ تن). اگر در آن سال میانگین عملکرد باغدار به ۱ تن کاهش پیدا کند، میزان خسارت حدود ۱ تن می‌شود. بنابراین، ۱ تن خسارت ضرب در قیمت انتخابی می‌شود و بیمه‌گذار به باغدار غرامت می‌پردازد.

باغدار سطح پوششی بین ۵۰ تا ۷۵ درصد و قیمتی بین ۵۵ تا ۱۰۰ درصد را برای دوره‌ای ۲ ساله انتخاب می‌کند. از آنجا که میزان تولید سالانه گزارش می‌شود، میزان عملکرد هر سال باید مجدداً محاسبه بشود، غرامتِ هر گونه ضرر و زیان سال به سال پرداخت می‌شود. باغدار برای برخورداری از بیمه باید سوابق حداقل ٤ ساله تولید مثمرش را به بیمه گذار ارائه دهد. باغات پسته پس از رسیدن درختان به باردهی کامل (گذشت ۱۰ سال از زمان کاشت) قابل بیمه‌شدن می‌شوند.

سطح پوشش و درصد قیمت برای بیمه پسته امسال چقدر اعلام شده‌است؟

امسال باغداران می‌توانند محصول خود را به ازای هر کیلو ۵,٤۰ دلار بیمه کنند. البته قیمت‌های پایین‌تر هم می توانند انتخاب کنند. مثالی که در جواب به سوال قبل زده شد به وضوح چگونگی عملکرد برنامه بیمه با قیمت و سطح تولید انتخاب شده را توضیح می‌دهد. تعداد بسیار کمی از تولیدکنندگان در سطح ۷۵ درصد بیمه می‌کنند چرا که بسیار هزینه‌بَر است.

در سال محصولی ۲۰۱۵ صنعت پسته کالیفرنیا با خسارات جدی و کاهش شدید عملکرد باغات مواجه شد. آیا آن زمان به تولیدکنندگان مطابق سطح پوشش انتخابی که به آنها وعده داده شده بود، غرامت پرداخت گردید؟

در سال ۲۰۱۵ شاهد کمترین میزان عملکرد پسته کالیفرنیا بودیم. بله، به هر تولیدکننده‌ای که آن سال تحت پوشش بیمه محصولات کشاورزی قرار گرفته بوده غرامت پرداخت شد. حتی به باغدارانی

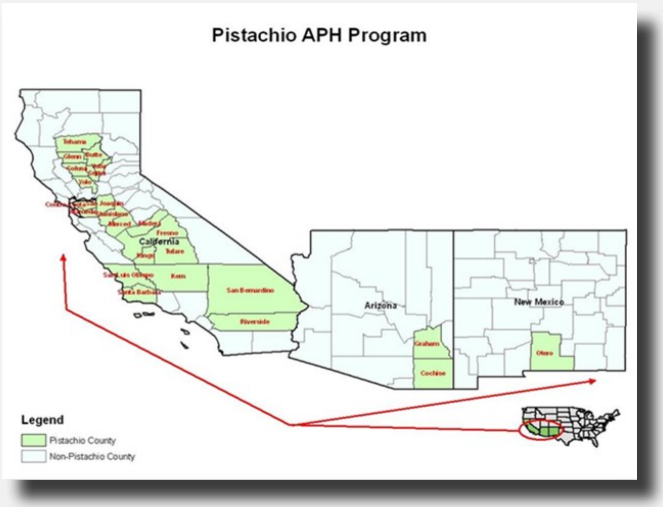
که بر مبنای حداقلی بیمه خریده بودند هم غرامت پرداخت شد. بیمه محصولات کشاورزی که توسط وزارت کشاورزی آمریکا تبیین شده یک نوع بیمه دارد به نام بیمه «شرایط فاجعه‌آمیز» که قیمتش ۳۰۰ دلار به ازای هر مجموعه بیمه‌شونده است. تنها زمانی که از این نوع بیمه استفاده شد همان سال ۲۰۱۵ بود. در آن سال عملکرد باغات بعضی از باغداران ۱۰ تا ۳۰ درصد عملکرد معمول‌شان بود. دولت به باغدارانی که برای این نوع بیمه ثبت نام کرده بودند و ۵۰ درصد میزان تولیدشان را با حداقل سطح قیمتی بیمه کرده‌بودند، غرامت پرداخت‌کرد.

آیا بیمه محصولات کشاورزی تنها بر اساس میزان تولید محصول جبران خسارت می کند؟

برخی از شرکت‌های بیمهٔ محصولات کشاورزی در حال حاضر یک نوع بیمه جدید ارائه می‌دهند به نام «طرح درآمد ناخالص واقعی (ARH)» که این برنامه به‌جای مبنا قرار دادن میزان تولید، بر اساس میزان درآمد معمول یک باغ به بیمه شونده غرامت پرداخت می‌کند. این برنامه زمانی به درد می‌خورد که باغدار محصولات مختلف کشاورزی داشته باشد که دچار خسارت شده‌باشند. مطابق سیاست این نوع بیمه، باغدار باید ضمن ارائه آمار سطح زیرکشت، تولید و فروش هر محصول، سوابق سالیانه درآمدش (شامل رسیدهای مربوط به بسته‌بندی، انبارداری و ضبط و فرآوری هر محصول) را هم به بیمه‌گذار ارائه دهد تا بتواند تحت پوشش این نوع بیمه درآید.

این نوع بیمه از باغدار در مقابل ضرر و زیان‌های ناشی از کاهش عملکرد، اُفت قیمت، اُفت کیفیت محصول یا هر ترکیبی از این عوامل محافظت می‌کند. ویژگی اصلی این بیمه این است که اجازه می‌دهد غرامت پرداختی، ضررهای اقتصادی ناشی از کیفیت یا قیمت‌گذاری پایین در بازار را بهتر نشان دهد. ناگفته نماند این نوع بیمه بسیار گران قیمت است. اما به هر حال بعضی از باغداران ترجیح می‌دهند از کل درآمد مزرعه‌شان محافظت کنند، نه فقط از سطح تولید یک محصول.

نمودار زیر شهرستان‌هایی را در ایالت‌های کالیفرنیا، آریزونا و نیومکزیکو نشان می‌دهد که می‌توانند تحت پوشش بیمه محصول پسته قرار بگیرند. بنابراین، اگر باغداری خارج از این مناطق پسته تولید کند، نمی‌تواند از خدمات بیمه محصولات کشاورزی استفاده کند.

محاسبه حق بیمه باغ‌های پسته در آمریکا

برای اطلاع از نحوه محاسبه حق بیمه‌ای که باغدار باید به شرکت بیمه پرداخت کند با یکی از مسئولین وزارت کشاورزی آمریکا تماس گرفتیم. طبق توضیحات ایشان، تمامی مقررات و نرخ‌های مربوط به بیمهٔ محصولات کشاورزی توسط این وزارتخانه تبیین شده و کلیه شرکت‌هایی که خدمات بیمه ارائه می‌دهند موظف به پیروی از این مقررات و نرخنامه‌ها می‌باشند.

مشخصات یک باغ فرضی برای محاسبه حق بیمه:
موقعیت باغ: شهرستان کِرن، ایالت کالیفرنیا
سطح زیرکشت: ٤٠ هکتار
میزان عملکرد در هکتار: ۲,۲٤۲ کیلوگرم
سطح پوشش انتخابی باغدار: ٦٥ درصد
قیمت انتخابی باغدار: ۱۰۰ درصد (٥,٤ دلار)
سوبسید وزارت کشاورزی آمریکا: ٥۹ درصد

نحوه محاسبه حق بیمه پرداختیِ باغدار به بیمه‌گذار

ردیف	فرمول	مثال	واحد
۱	میزان عملکرد × درصد سطح پوشش= میزان خسارت	۲,۲۴۲ × ۰,۶۵ = ۱,۴۵۷	کیلوگرم / هکتار
۲	میزان خسارت × سطح زیرکشت= کل میزان خسارت	۱,۴۵۷ × ۴۰ = ۵۸,۲۹۲	کیلوگرم
۳	کل میزان خسارت × قیمت انتخابی باغدار= حق مسئولیت	۵۸,۲۹۲ × ۵,۴ = ۳۱۴,۷۷۷	دلار
٤	نرخ متغیر (متفاوت در هر شهرستان) + نرخ ثابت= نرخ پایه	۰,۰۶۷۰ + ۰,۰۲۳۰ = ۰,۰۹۰۰	دلار
٥	نرخ پایه × میزان تخفیف= نرخ حق بیمه	۰,۰۹۰۰ × ۰,۹۰۰۰ = ۰,۰۸۱۰	دلار
٦	نرخ حق بیمه × میزان مسئولیت= حق بیمه	۰,۰۸۱۰ × ۳۱۴,۷۷۷ = ۲۵,۴۹۷	دلار
۷	حق بیمه × درصد سوبسید= میزان سوبسید پایه	۲۵,۴۹۷ × ۰,۵۹ = ۱۵,۰۴۳	دلار
۸	حق بیمه – میزان سوبسید پایه= حق بیمه نهایی	۲۵,۴۹۷ – ۱۵,۰۴۳ = ۱۰,۴۵۴	دلار
۹	حق بیمه نهایی÷ سطح زیرکشت= حق بیمه نهایی به ازای هر ایکر	۱۰,۴۵۴ ÷ ۴۰ = ۲۶۱	دلار/ هکتار